Willem Jan van Heerde

Vrijheid in herdenken

Willem Jan van Heerde is geboren op 14 mei 1906 in Groningen. Hij was de zoon van Alardus Antonius van Heerde en Douwine de Jager. Hij had drie broers. In 1920 verhuisde het gezin naar Doetinchem.

In Doetinchem ging hij werken als leraar op een lagere school. Hij was er actief bij de Dodogroep en kreeg in februari 1939 zijn erkenning als groepsleider en hopman van de groep.

Vlak daarna werd hij benoemd als leraar op de ULO school in Emmen. Hij was niet van plan lang in Emmen te blijven, maar de oorlog doorkruiste die plannen. Vanaf 1942 werkte hij op de Huishoudschool en later ook op het gemeentelijk lyceum.

Hij had een belangrijk aandeel in het verzet in Emmen. Zijn schuilnaam was Pim..

Direct na de oorlog, in juli-augustus 1945, werd deze groep door leraar Willem Jan (Pim) van Heerde, Klaas Nijhuis (onderwijzer LOM school) en mw. Redeker weer nieuw leven ingeblazen. Pim wordt hopman, Klaas Akela en mw. Redeker is actief bij de padvindsters. De toeloop was groot en er ontstonden voor de jongens al snel vier groepen. Direct na de heroprichting van de verkennersgroepen werd ook een welpenhorde opgericht en gestart met de Heidegroep van het NPG. De vier troepen werden na korte tijd samengevoegd tot de Hunengroep, die als naam van de afdeling van de NPV in Emmen bleef bestaan.

In november 1945 bracht prinses Juliana een bezoek aan Emmen. Ze werd welkom geheten door Emmer padvinders en padvindsters. Tijdens de lunch, aangeboden door het Plaatselijk Comité van Volksherstel, sprak Arie Klein over het verzetswerk in de gemeen te Emmen en Willem Jan van Heerde over de Stichting 1940-1945.

In april 1947 werd binnen de Hunengroep in Emmen een Voortrekkersstam opgericht en Jan Kornelis werd oubaas van deze stam. De stam werd vernoemd naar verzetsstrijder Kees Ouwerkerk, leraar van een aantal van de stamleden op de ULO. Jan Kornelis werd, naast oubaas, ook verkennersleiding en was in 1951 hopman. Op enig moment werd ook Willem Jan oubaas van de stam. Hij stopte daarmee in 1951.

Vele jaren had de padvindersgroep in Emmen geen eigen clubhuis en kwamen de groepen op verschillende plaatsen bijeen. In 1953 slaagde hopman Van Heerde erin voldoende middelen bijeen te krijgen voor een eigen clubhuis. Staatsbosbeheer stelde aan de Markeweg een plaats in de Emmer Dennen ter beschikking en op 6 maart 1953 werd het nieuwe gebouw in gebruik genomen, dat de naam ‘Het Pim Laar’ kreeg. Pim was de verzetsnaam van Hopman van Heerde en ‘Laar’ betekent ‘plaats in een bos’.

In 1954 richtte hij met een aantal collega's een avond Ulo op en dit bleek in een grote behoefte te voorzien. In 1957 werd hij waarnemend hoofd van de ULO school aan de Oranjelaan in Emmen en een jaar later werd hij hoofd van de ULO school aan de Baander.

Willem Jan overleed in 1981 in Emmen.

Meer informatie

Geboorte Willem Jan van Heerde op 14 mei 1906 te Groningen » Open Archieven
0262-145 Bevolkingsregister Doetinchem register 71. Stad Doetinchem (Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers)
Nieuwsblad van het Noorden » 03 feb 1939 - Art. 210 | Delpher
Emmer courant » 01 apr 1958 - Art. 39 | Delpher
Willem Jan van Heerde (1906–1981)
Kroniek Tijdschrift Historische Vereniging Zuidoost Drenthe 2019-02.pdf
Kroniek Tijdschrift Historische Vereniging Zuidoost Drenthe 2021-01.pdf
Kroniek Tijdschrift Historische Vereniging Zuidoost Drenthe juni 2024
Foto: De leiders van de padvinderij in Emmen, met bovenste rij v.l.n.r. Hans Das, Luuk van Bruggen en hopman Ubel Nonkes, en onderste rij v.l.n.r. Pim van Heerde en baas Jan Cees Hofkamp.
Foto: Willem Jan van Heerde en Jan Kornelis Hofkamp die de Hunengroep tot bloei brachten.
Emmer courant » 05 maa 1960 - Art. 63 | Delpher
Provinciale Drentsche en Asser courant » 02 maa 1953 - Art. 64 | Delpher
Emmer courant » 06 maa 1953 - Art. 111 | Delpher
Emmer courant » 02 maa 1953 - Art. 7 | Delpher
B.J. Finke, Schoonebeek tijdens WO2. Nieuwsgierigheid en praten is even erg als verraad - historiedrenthe
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no. 2, 1939 » 1939-02 - Pag. 32 | Delpher
De Graafschap-bode : nieuws- en advertentieblad voor stad- en ambt-Doetinchem, Hummelo en Keppel, Wehl, Zeddam, 's Heerenberg, Ulft, Gendringen, Sillevolde, Terborg, Varsseveld, Dinxperlo, Aalten, Breedevoorde, Lichtenvoorde, Groenlo, Neede, Eibergen, Bor » 13 maa 1939 - Art. 12 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 33, 1950-1951, no. 10, 1951 » 1951-07 - Pag. 38 | Delpher

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.